

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม พระธรรมนูญศาล
ยุติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้ง
ต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ ตุลาคม ๒๔๕๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ไต่สวนฟ้องไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้กฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันที่กล่าวแล้วบังคับแก่คดีนั้น ๆ จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และมีอำนาจทำการไต่สวนหรือออกคำสั่งใด ๆ ซึ่งผู้พิพากษานายเดีวมีอำนาจตั้งที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ (๑) ถึง (๕) แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และเมื่อได้พิจารณา

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

พยานหลักฐานแห่งคดีไปแล้ว เห็นว่าโทษของจำเลยควร
จำคุกเกินกว่าหกเดือนหรือปรับเกินกว่าสองพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุกหรือปรับนั้นอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้ง
สองอย่างเกินอัตราที่กำหนดแล้ว ก็ให้ศาลแขวงทำความเห็นส่ง
สำนวนไปให้ศาลอาญา หรือ ศาลจังหวัด พิจากษา แล้วแต่
กรณี”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน มาตรา ๒๒ แห่ง พระ
ธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญ ศาลยุติธรรม พุทธศักราช ๒๕๕๒
และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๒๒ ในศาลชั้นต้นผู้พิพากษานายเด็ยวมอำนาจ
เกี่ยวแก่คดีซึ่งอยู่ในอำนาจของศาลนั้นดังต่อไปนี้

(๑) ทำการไต่สวน และวินิจฉัยชี้ขาดคำร้อง หรือคำ
ขอที่ยื่นต่อศาลในคดีแพ่ง

(๒) ทำการไต่สวนมูลฟ้องและมีคำสั่งในคดีอาญา

(๓) ทำการไต่สวนและมีคำสั่งในการชั้นสูตรพดิกสห
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ ตุลาคม ๒๔๕๕

(๔) พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาทหรือจำนวนเงินที่ฟ้องไม่เกินสองพันบาท

(๕) พิจารณาพิพากษาคดีอาญา ซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ทั้งนี้จะลงโทษจำคุกเกินกว่าหกเดือนหรือปรับเกินกว่าสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งโทษจำคุก หรือปรับนั้นอย่างหนึ่ง อย่างใด หรือทั้งสองอย่างเกินอัตราที่กล่าวแล้วไม่ได้

(๖) พิจารณาคดีแพ่งซึ่งราคาทรัพย์สินที่พิพาท หรือจำนวนเงินที่ฟ้องเกินกว่าสองพันบาท แต่ไม่เกินห้าพันบาท หรือคดีอาญา ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกเกินกว่าสามปี แต่ไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับเกินกว่าหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ใน คดีที่ ผู้พิพากษานายเดยวม แต่เพียงอำนาจ พิจารณา ไม่มีอำนาจพิพากษานั้น เมื่อจะพิพากษาคดีจะต้องมีผู้พิพากษาอีกอย่างน้อย นายหนึ่ง ตรวจสำนวน และ ลงลายมือชื่อ ในคำพิพากษาเป็นองค์คณะด้วย ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๗๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ ด้วย
 ปรากฏว่าคดีไม่มทุนทรัพย์มีความสำคัญยิ่งขึ้น จึงควรให้มำฟ้องยังศาล
 แพ่งหรือศาลจังหวัดก่อนมผู้พวภษาต้องนายเป็นองคคณระแทนศาลแขวง
 และสมควรเพิ่มจำนวนทุนทรัพย์คดีแพ่งและค่าปรับคดีอาญาที่ผู้พวภษา
 ศาลชั้นต้นนายเดี่ยวและศาลแขวงมีอำนาจดำเนินคดีให้เหมาะสม และ
 เพื่อให้คดีได้เสร็จลุดวงไปโดยเร็วยิ่งขึ้น